Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20011 2500 EH Den Haag

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Scherpenzeel

Postbus 100
3925 ZJ Scherpenzeel

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Regie Migratieketen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
7546812

Datum 24 september 2026

Betreft Brief interbestuurlijk toezicht Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen

Geacht college,

Zoals bekend is de situatie in de asielopvang nog steeds urgent en kritiek. De asielketen loopt tegen de grenzen van het mogelijke aan. Daarom is gecontroleerde toegang op het AC in Ter Apel noodzakelijk, verblijven asielzoekers op het grasveld buiten en is nachtopvang in verschillende gemeenten in het noorden van Nederland dagelijks nodig. Dit is een zeer onwenselijke situatie, waar ik in eerdere brieven uw aandacht voor heb gevraagd. Gelet op de urgentie van de opgave wil ik nogmaals het belang onderstrepen dat alle gemeenten hun bijdrage leveren aan de opvang, op de langere termijn maar ook voor de acute korte termijn. Tegelijkertijd is inmiddels verschillende wetgeving van kracht geworden waarmee we meer grip op migratie kunnen krijgen en zijn ook in Europa nieuwe stappen gezet om terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers te verbeteren.

Op 26 mei heb ik u een brief gestuurd in het kader van het interbestuurlijk toezicht op de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (hierna: Spreidingswet). Op grond van de beschikbare informatie werd vastgesteld dat uw gemeente niet voldoet aan de in het verdeelbesluit opgenomen wettelijke taak. Uw gemeente werd daarom ingeschaald op trede 2 van de interventieladder van het interbestuurlijk toezicht. In de brief bent u uitgenodigd voor een ambtelijk gesprek, zodat een toelichting kon worden gegeven op de voortgang van uw gemeente bij het realiseren van asielopvangplekken. Dit gesprek heeft inmiddels plaatsgevonden.

Beoordelingskader toezicht
Het interbestuurlijk toezicht op de Spreidingswet is belegd bij de minister van Asiel en Migratie. Toepassing van het interbestuurlijk toezicht gaat op basis van een interventieladder die uit de volgende stappen bestaat:

Trede 1 Signaleren
In deze fase is op basis van de voortgangsrapportage die het ministerie op 30 juni 2025 van de Provinciale Regie Tafel (PRT) heeft ontvangen geïnventariseerd welke gemeenten niet aan hun wettelijke taak voldoen. Als een gemeente niet voldoet aan haar wettelijke taak gaat zij naar trede 2.

Trede 2 Informatie opvragen en valideren
Op 9 april hebben alle gemeenten een brief ontvangen met de stand van zaken van de realisatie van asielopvangplekken, waarbij aan de gemeenten die niet voldoen, is gevraagd om nadere informatie. Vervolgens is door de toezichthouder ambtelijk overleg gevoerd met de gemeente.

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Regie Migratieketen

Datum
24 september 2026

Onze referentie
7546812

Trede 3 Actief toezicht: afspraken over acties, termijnen en vervolg
Als wordt geconstateerd dat er voldoende redenen zijn om naar de volgende trede over te gaan, vindt een gesprek op bestuurlijk niveau plaats. Er worden dan afspraken gemaakt met de betreffende gemeente over de noodzakelijke acties en de daarbij behorende termijnen.

Trede 4 Vooraankondiging indeplaatsstelling
Voordat daadwerkelijk tot indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing wordt besloten, ontvangt de gemeente per brief een vooraankondiging waarin wordt aangegeven waarom de gemeente in gebreke is.

Trede 5 Besluit tot indeplaatsstelling met laatste termijn om alsnog zelf te voorzien
Als de voorgaande treden niet tot overeenstemming met de toezichthouder hebben geleid, neemt de minister een besluit tot indeplaatsstelling.

Trede 6 Sanctie indeplaatsstelling
De toezichthouder gaat feitelijk over tot indeplaatsstelling van de gemeente wanneer de formele waarschuwingstermijn is verstreken èn de gemeente niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan. Dat betekent dat alle maatregelen die nodig zijn om de gevorderde taak uit te voeren, door de toezichthouder worden genomen. De kosten hiervan zijn voor rekening van de gemeente.

Bevindingen
Uit de aangeleverde informatie en het gesprek is gebleken dat uw gemeente niet op korte termijn alsnog zal voldoen aan haar wettelijke taak. Op grond daarvan is geconstateerd dat er sprake is van taakverwaarlozing.

Uitnodiging bestuurlijk gesprek
Als gevolg van de taakverwaarlozing wordt uw gemeente opgeschaald naar **trede 3** van de interventieladder. Uw gemeente komt daarmee onder actief toezicht van de minister van Asiel en Migratie te staan.

U wordt uitgenodigd voor een gesprek. Dit gesprek zal plaatsvinden op het ministerie van Justitie en Veiligheid in Den Haag. U ontvangt per mail een uitnodiging voor dit gesprek. We rekenen op uw medewerking om dit gesprek zo snel mogelijk plaats te laten vinden. In dit gesprek kunt u een toelichting geven op de redenen waarom uw gemeente niet voldoet aan de wettelijke taak in het kader van de Spreidingswet. Het doel van dit gesprek is om afspraken te maken over de acties en de daarbij behorende termijnen die nodig zijn om alsnog aan de wettelijke taak te voldoen.

Als uit dit gesprek onvoldoende zicht op voortgang blijkt of als gemaakte afspraken naderhand niet worden nageleefd, zal opschaling naar **trede 4** plaatsvinden. Trede 4 is een vooraankondiging van indeplaatsstelling.

Het ministerie zal maandelijks op Rijksoverheid.nl openbaar maken welke gemeenten onder actief toezicht staan en zich op trede 3 of hoger bevinden.

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Regie Migratieketen

Datum
24 september 2026

Onze referentie
7546812

De commissaris van de Koning van uw provincie ontvangt een afschrift van deze brief.

Hoogachtend,

De minister van Asiel en Migratie, namens hem,

[redacted]

[redacted]
Directeur Regie Migratieketen